

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Nácvik psaní perem

Kód modulu

82-m-4/AC65

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

82-41-M/05 Grafický design

82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba

Délka modulu (počet hodin)

12

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Nejsou stanoveny

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí a dovedností v oblasti psaní perem. Žák se seznámí s názvoslovím, klasifikací písem, správným držením pera a určením vhodnosti použití perem psaného písma v teoretické části.

Po absolvování modulu žák vytváří písmové osnovy a určitý typ písma perem (ato pero, redis pero, rondo pero a špička) a dovednost pravidel pro psaní nadpisů, krátkých i dlouhých textů.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- rozeznává a používá klasifikaci písem
- využívá typografické názvosloví
- vymezí vhodnost užití perem psaného písma bezserifového (bezpatkového)
- vymezí vhodnost užití perem psaného písma serifového (patkového)
- správně používá ergonomii držení pera
- skicuje perem psané písmo pomocí technik tuše
- skicuje perem psané písmo na připravenou písmovou osnovu
- skicuje perem psané písmo na různé papírové podklady a formáty
- skicuje perem pomocí různých kresebných prostředků

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahové okruhy učiva:

1. Perem psané písmo

- typografické názvosloví
- klasifikace písem
- základní psané písmo
- Římská kapitála
- Unciála
- Karolínská minuskule
- Gotické písmo
- Italika
- Aranžérská švihovka
- Psaný grotesk
- Psaná ozdobná písma
- Comenius Script

2. Skici a provedení perem psaného písma na různé typy podkladů

- kreslicí čtvrtky a kartony různé gramáže, hrubosti a zrnitosti

3. Skici a provedení perem psaného písma různými kresebnými prostředky

- redis pero
- ato pero
- rondo pero
- špička

4. Provedení perem psaného písma v různých měřítkách

- zvětšování x zmenšování

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- odborný výklad s prezentací a ukázkami (klasifikace písem, zásady tvorby písma–výběr, velikost, čitelnost, kombinování, druhy písem psaných perem–Římská kapitála, Unciála, Karolínská minuskule, Italika, Švihovka, Comenius Script)

Přímé vyučování:

- přednes s použitím odborné literatury – obrazové publikace typografie, prezentace názorných prací
- vlastní tvorba s konzultací
- hodnocené domácí úkoly (konzultace a diskuse)
- orientace žáků v učivu (diskuze, ústní prezentace)
- prezentace vlastní tvorby před spolužáky ve třídě

Specifikace samostatné práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (skici a provedení, Římská kapitála, Unciála, Karolínská minuskule, Italika, Švihovka, Comenius Script v různých měřítkách a délce textu (2 práce), výsledky pozorování)
- Závěr (výsledky práce)
- 6 až 10 stran včetně příloh (vlastní skici, provedení v měřítku, fotografie, aj.)

Učební činnosti žáků:

- seznámí se a následně používá klasifikaci písem a typografické názvosloví
- vymezí vhodnost užití perem psaného písma
- skicuje perem psané písmo na různých typech materiálů
- skicuje perem psané písmo pomocí různých technik
- skicuje perem psané písmo v různých pohledech a měřítkách
- provádí perem psané písmo pomocí mřížky, nebo písmové osnovy
- aktivně se zapojuje do výuky a zodpovídá kontrolní otázky vyučujícího

Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná forma zkoušení

- základní pojmy a terminologie

Průběžné práce:

- písmové skici (1 – 2 práce)
- jednotlivé provedení perem psaného písma (1 – 2 práce)

Samostatná práce žáků:

- zpracování vlastní prezentace
- domácí skici a provedení – zmenšené měřítko (2 – 3 práce)

Ověřované okruhy:

- perem psané písmo
- skici a provedení perem psaného písma na různé typy podkladů
- skici a provedení perem psaného písma různými kresebnými materiály
- provedení perem psaného písma v různých měřítkách
- provedení perem psaného písma pomocí mřížky, nebo písmové osnovy

Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

- prospěl: splnění zadání (zadaný počet prací, měřítek; zvládnutí skici i provedení písma – věrnost, jednotlivé vzdálenosti, tloušťky tahů a úhly, rozpaly mezi jednotlivými písmeny; velikost, poměry měřítek)
- neprospěl: nesplnění zadání, provedení zvládne jen s pomocí učitele, vlastní práce vykazují závažné nedostatky

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 20 %.

Doporučená literatura

BERAN, Vladimír: Typografický manuál, 2007

MUZIKA, František: Krásné písmo ve vývoji latinky (I. + II. díl), 1963

SALTZ, Ina: Základy typografie, 2010

BOWEN, Ann, Kaligrafie, 2005

TSELENTIS, Jason, Typografie, 2011

MENHART, Oldřich, Tvorba typografického písma,

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robin Michenka. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.